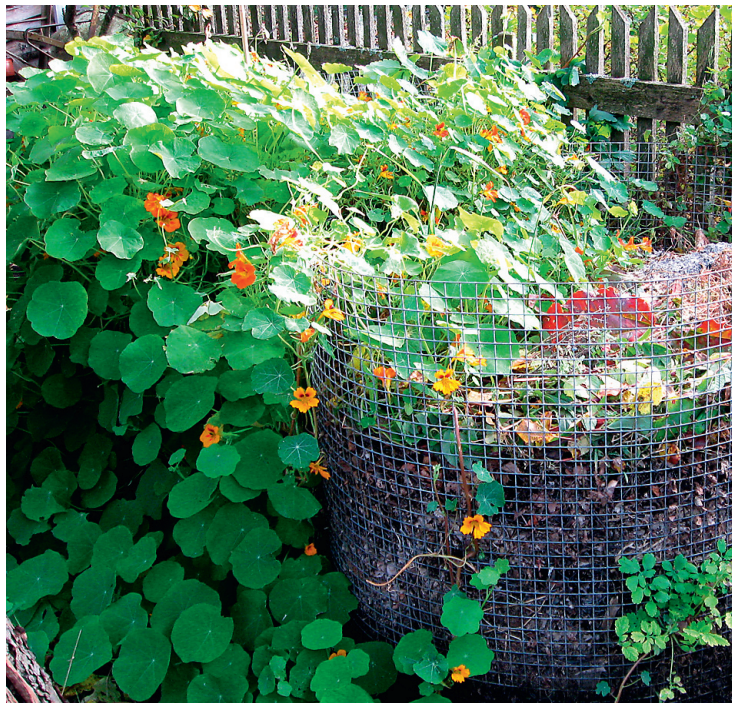

► Kompostinõu võid teha ka rulli keeratud tsingitud võrgust.

Fotod: Marina Tigasing

► Lihtne laudadest kompostikast, kuhu on tehtud eraldi lahter puulehtedele.

Igasse aeda oma õige kompostimahuti

Jäätmete kompostimine aitab vabaneda niidetud rohust, puulehtedest ja toidujäätikest, saades samas vastu huumusrikka mulla.

Igal aastal tekib hulk jäätmeid – niidetud rohi, puulehed, väljakitkutud umbrohi, orgaanilised köögijäätmed –, mida saab kasutada kompostimiseks, nii muutuvad need esmaklassiliseks toitainet- ja huumusrikkaks mullaks.

Kompostimahutite valik on suur ning meelepärase leidmine osutub tõeliselt raskeks, kui pole täpselt teada, milliseid jäätmeid kompostitakse. Kuigi rangelt pole keegi vaatamas, milliseid jääke parajasti kasti pannakse, on siiski ka kompostimahutid ära grupeeritud.

Lahtine kast on ette nähtud ainult aiapäätmete. Kaanega mahutisse saab panna ainult taimseid majapidamisjäätmeid, millele võib li-

sada aiapäätmeid. Kinnisesse kaanega mahutisse võib panna segukomposti, näiteks majapidamise jäätmed, millele on lisatud väikeses koguses aiapäätmeid.

Aiapäätmetele lahtine kast

Kõige tavalisem ja parem on aiapäätmeid kompostida lahtrises kastis. Kuid selles võib kompostida ainult puhtaid jäätmeid, nagu oksahaket, lehti, okkaid, niidetud muru, püsikute lõikamisel ja hooldamisel tekkinud jäätmeid. Kompostida võib ka rabarberilehti, kartulipealseid ning muid kartuli- ja köögiviljamaalt üle jäänud taimed.

Samas, ainult aiapäätmetest tehtud kompost kannatab lämmastikupuuduse all

ja see pidurdab kõdunemist. Väikeloomade sõnniku või lämmastikujahu lisamine edendab mikroorganismide tegutsemist ja kiirendab komposti valmimist.

Kompostikasti saab valmistada nii ise kui ka osta. Kompostimahuti ei tohi olla suurem kui 1,2 × 1,2 × 1,2 m. Õige kompostikasti külgedel on õhupilud ja selle võib teha kas raud- või puupostide vahele tõmmatud traatvõrgust. Traatvõrgu silma läbimõõt ei tohi ületada 1,3 cm.

Kui kast tehakse puust, võiks laud enne immutada ilmastikukindla vahendiga. Seejuures peaks üks sein lahti käima, et oleks hõlpsam materjali segada ja seda sinna ladustada.

Vajadusel tuleks kast kaanega katta, et kompost suuremate sajuvetega liiga ära ei vettiks. Parema õhutamise nimel on soovitatav kompostihunniku alla laduda kuiva põhku või oksa.

Ehitada võib ka jaotatud kasti, mis toodab komposti vaheldumisi. Seni, kuni üht kastipoolt tühjendatakse, kasutatakse teist poolt orgaanilise aine ladustamiseks.

Segukompostile oma kast

Keskmise suurusega majapidamine toodab orgaanilist lagunevat materjali piisavalt ja enamasti võib selle liigitada segukomposti hulka. Sellepärast ühildatakse kaks kompostikasti ja õuele pannakse ainult üks kast,